

Lyon-erklæringen om tilgang til informasjon og utvikling

Lyon-erklæringen fra august 2014 ble opprinnelig skrevet på engelsk, og den engelske utgaven skal regnes som den gjeldende.

De forente nasjoner forhandler om en ny utviklingsagenda som skal etterfølge tusenårsmålene. Agendaen skal fungere som veileder for alle land i arbeidet med å bedre menneskers livsvilkår, og skissere opp nye mål som skal oppnås i perioden 2016–2030.

Vi, de undertegnede, mener at det å øke tilgangen til informasjon og kunnskap i alle deler av samfunnet, understøttet av tilgjengelighet til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), vil danne grunnlag for bærekraftig utvikling og gi mennesker et bedre liv.

Vi anmoder derfor medlemsstatene i De forente nasjoner om å forplikte seg internasjonalt til å bruke utviklingsagendaen etter 2015 til å sikre at alle har tilgang til og kan forstå, bruke og dele informasjonen som trengs for å kunne fremme bærekraftig utvikling og demokratiske samfunn.

Prinsipper

Målet med bærekraftig utvikling er å sikre langvarig sosioøkonomisk velstand og velferd for alle mennesker. Det at styresmakter, parlamentarikere, lokale myndigheter, lokalsamfunn, sivilsamfunn, privat sektor og enkeltmennesker kan treffe opplyste beslutninger, er helt vesentlig for å kunne oppnå en slik utvikling.

I denne sammenhengen vil retten til informasjon være av transformativ betydning. Tilgang til informasjon fremmer utvikling ved at mennesker, og da særlig marginaliserte mennesker og dem som lever i fattigdom, får selvbestemmelse til å

- utøve sine medborgerlige, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter
- være økonomisk aktive, produktive og innovative
- lære og benytte nye ferdigheter
- berike sin kulturelle identitet og dens uttrykk
- medvirke til beslutningstakingen og delta i et aktivt og engasjert sivilsamfunn
- skape fellesskapsbaserte løsninger på utviklingsutfordringer knyttet til utvikling
- sikre ansvarlighet, åpenhet, god styring, deltakelse og selvbestemmelse
- måle resultatene av offentlig og privat innsats innenfor bærekraftig utvikling

Erklæring

I samsvar med konklusjonene i De forente nasjoners høynivåpanel om utviklingsagendaen etter 2015, konsultasjonsprosessen etter 2015 i regi av De forente nasjoners utviklingsprogram (UNDP) og rapporten fra den åpne arbeidsgruppen for bærekraftige utviklingsmål, som alle nevnte den avgjørende rollen som informasjonstilgang spiller for utviklingen, ønsker vi som har undertegnet dette dokumentet, å få frem følgende:

1. Fattigdom er flerdimensjonal, og fremskrittene som gjøres i arbeidet for å bekjempe fattigdom, er knyttet til bærekraftig utvikling på en rekke forskjellige områder.
2. Bærekraftig utvikling må finne sted innenfor rammene av menneskerettighetene, der
 - a. ulikheter blir redusert ved hjelp av selvbestemmelse, utdanning og inkludering av marginaliserte grupper, herunder kvinner, urbefolkninger, minoriteter, migranter, flyktninger, personer med funksjonshemninger, eldre, barn og ungdom
 - b. likestilling, sammen med fullstendig sosial, økonomisk og politisk deltakelse, kan forbedres betydelig ved å gi kvinner og jenter selvbestemmelse ved hjelp av lik tilgang til utdanning

- c. verdighet og selvstendighet kan styrkes ved å sikre tilgang til arbeid og passende jobber for alle
 - d. lik tilgang til informasjon, ytringsfrihet, forenings- og møtefrihet og personvern fremmes, beskyttes og respekteres som en sentral del av enkeltmenneskers selvstendighet
 - e. alle skal være sikret rett til å delta i det offentlige liv for å kunne medvirke til endringer som trengs for å forbedre livsvilkårene
3. Økt tilgang til informasjon og kunnskap, støttet av allmenne lese- og skriveferdigheter, er en vesentlig grunnforutsetning for bærekraftig utvikling. Større tilgjengelighet til kvalitetsinformasjon og fakta og felleskapets deltakelse i utarbeidelsen av informasjonen vil sørge for en mer omfattende, mer gjennomsluktig fordeling av ressursene.
 4. Informasjonsformidlere som bibliotek, arkiv, sivile samfunnsorganisasjoner, samfunnsledere og medier, har kompetanse og ressurser til å hjelpe regjeringer, institusjoner og enkeltmennesker å kommunisere, organisere, strukturere og forstå informasjon som er vesentlig for utvikling. Det kan de gjøre ved å
 - a. sørge for informasjon om grunnleggende rettigheter og muligheter, offentlige tjenester, miljø, helse, utdanning, arbeidsmarked og bruk av offentlige midler som støtter lokalsamfunn og mennesker slik at de kan styre sin egen utvikling
 - b. identifisere og legge vekt på aktuelle og presserende behov og problemer i befolkningen
 - c. knytte kontakt mellom interessenter på tvers av geografiske, kulturelle og andre hindringer for å legge til rette for kommunikasjon om og utveksling av utviklingsløsninger som kanskje kan tilpasses en større skala og få større innvirkning
 - d. ivareta og sikre allmennheten kontinuerlig tilgang til kulturarv, myndighetenes dokumentasjon og informasjon ved å forvalte nasjonalbibliotek og -arkiv og andre offentlige kulturarvinstitusjoner
 - e. sørge for offentlige fora og rom som åpner for bredere deltaking og engasjement i beslutningsprosessene blant borgerne
 - f. tilby opplæring og kompetanse som vil hjelpe mennesker å få tilgang til og forstå den informasjonen og de tjenestene som de har mest nytte av
 5. En forbedret infrastruktur for IKT kan brukes til å utvide kommunikasjonen, levere tjenester raskere og sørge for tilgang til sentral informasjon, særlig i avsidesliggende samfunn. Bibliotek og andre informasjonsformidlere kan bruke IKT til å bygge bro mellom nasjonale politiske strategier og den lokale gjennomføringen for å sikre at fordelene ved utviklingen når ut til alle samfunn.
 6. **Vi, de undertegnede, ber derfor medlemsstatene i De forente nasjoner om å erkjenne at tilgang til informasjon, og kompetanse til å bruke den effektivt, er nødvendig for å oppnå bærekraftig utvikling, og å sikre at dette blir fremhevet i utviklingsagendaen etter 2015 ved å**
 - a. erkjenne allmennhetens rett til tilgang til informasjon og fakta, samtidig som enkeltmenneskers rett til personvern blir respektert
 - b. fremheve den viktige rollen som lokale myndigheter, informasjonsformidlere og infrastruktur som IKT og et åpent internett, spiller som redskap for gjennomføring
 - c. vedta retningslinjer, standarder og lovgivning som sikrer at myndighetene fortsetter å finansiere, beskytte, bevare og sørge for informasjon, og at mennesker har tilgang til den
 - d. utvikle mål og indikatorer som gjør det mulig å måle virkningen av tilgang til informasjon og fakta, og rapportere årlig om oppfyllingen av målene i en rapport om utvikling og informasjonstilgang – DA2I (Development and Access to Information)

Slik undertegnes Lyon-erklæringen

Kontakt IFLAs Policy and Projects Officer, Julia Brungs, på adressen contact@lyondeclaration.org. Ta med fullstendig navn på organisasjonen og navn på den undertegnede som er godkjent og kan representere organisasjonen. Husk å oppgi hvorvidt du gir IFLA tillatelse til å offentliggjøre organisasjonens navn på nettsiden som viser hvem som har undertegnet: www.lyondeclaration.org/signatories.